

ปี่สูจี่ต่าง
ปี่ชู อังกฤษ ไทย
พจนานุกรมสามภาษา

หัวข้อ: พจนานุกรมรูปภาพ บิซู อังกฤษ ไทย
แปลโดย: สมชาย ปุยคำ
เจ้าของรูปภาพ: ริชาร์ด เอลกินส์ สถาบันภาษาศาสตร์ ประเทศฟิลิปปินส์
ภาษา: บิซู
ฉบับทดลองพิมพ์ออก: 31 มีนาคม 2542
จำนวนเล่ม: 30 เล่ม
งานแปลเล่มที่: LP99, Bisu, PicDic05
สนับสนุนการฝึกอบรม: โครงการฝึกอบรมภาษาศาสตร์ประยุกต์
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ, เชียงใหม่ 50000
ร่วมกับ สถาบันภาษาศาสตร์ (SIL)
และมูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์ (FAL)

Title: Picture Dictionary - Bisu, English and Thai
Translator: Somchai Puykham
Pictures courtesy of: Mr. Richard Elkins, SIL, Philippines
Language: Bisu
Copies: 30
Test Edition: 31 March 1999
Reference #: TP99, Bisu, PicDic05
Workshop sponsor: Applied Linguistics Training Program of the
Payap Research and Development Institute
Payap University, Chiang Mai 50000, Thailand
in cooperation with the Summer Institute of
Linguistics (SIL) and the Foundation For
Applied Linguistics (FAL)

คำนำ

วัตถุประสงค์ในการแปลคำศัพท์ต่างๆ ที่ได้บรรจุอยู่ในหนังสือ พจนานุกรมเล่มนี้เพื่อให้เด็กและผู้สนใจได้ศึกษาภาษาบิซูและ ภาษาไทยควบคู่โดยใช้รูปภาพประกอบคำศัพท์เพื่อให้ผู้เรียน เข้าใจได้ง่ายขึ้นและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้และอีก ประการหนึ่งภาษาบิซูเป็นภาษาที่ออกเสียงบางเสียงไม่คล้าย กับภาษาไทยและอักษรบางตัวในหนังสือเล่มนี้อาจจะมีการ สะกด ตัวอักษรที่ไม่ค่อยถูกนัก และอาจจะมีการเปลี่ยนแปลง ตัวอักษรในอนาคตเมื่อชาวบิซูเริ่มที่จะเขียนภาษาของตนบ่อยขึ้น

ขอขอบคุณ โครงการฝึกอบรมภาษาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยพายัพที่ให้การสนับสนุนในการฝึกอบรมและผลิตหนังสือเล่มนี้จนสำเร็จ

สมชาย ปุยคำ

31 มีนาคม 2542

สารบัญ

ป้ชู	ไทย	English	หน้า
อ้งไต้	ร่างกาย	Anatomy	1 4
อ้งเซ่งไซ่	กริยา	Actions (Verbs)	5 6
อ้งเก็ง	ของใช้	Apparel	7 10
จระ่าเก็ง	อาหาร	Food	11 12
โก่เฮิ่น	เครื่องใช้ในบ้าน	Household Items	13 28
ปี่ฮ้อปี่แฮ	เครื่องดนตรี	Musical Instruments	29 30
แตงเซว้อจรีเซว้อ	อุปกรณ์	Tools	31 35
ธรรมชาติ	ธรรมชาติ	Nature	36 38
จรีจรี	ต้นไม้	Plants	39 42
สิ่งซื่อหลังซื่อ	ผลไม้	Fruit	43 46
นาตองท่าดิงเจอ	สัตว์บก	Land Animals	47 56
กลางเกลาดิงเจอ	สัตว์น้ำ	Aquatic Animals	57
อ้งบา /อ้งลอง	แมลง	Insects	58 61
เลก	เลข	Numbers	62 63

ภาษาปี่ซู่
ที่ใช้อักษร
ควบสองตัวขึ้นไป

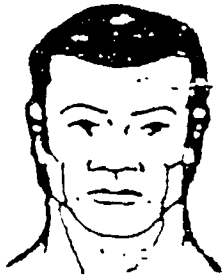
1	ชร
2	ชร
3	หล
4	หย
5	จร
6	ฮล
7	พล
8	ฮม
9	ฮมย
10	คย
11	กย
12	ปร
13	ฮญ
14	บร
15	กง
16	ฮน
17	ผย
18	ปย
19	ฮร
20	จร

ภาษาปี่ซู่
ตัวอย่าง

นำชิ่ง
นึ่งชี่
หล่าลิ่ง
หล่าหย่ง
ห่างจระ
ตึงชรองฉาผาสลอง
พลู
ฮมอง
ฮมัยยา
ตุ๋คย่า
กุงกย่าว
มะปราวชุดเซอ
ฮญางคอ
บร่า
นำก้ง่า
ปองฮนา
ต่องผย่าว
ช่าย่างอ้งปยาม
อู่ฮร่ามต่องแหน
ตือแฉ่ว

แปลเป็น
ภาษาไทย

หู
คอ
แขน
นิ้วมือ
กินข้าว
กระเป่าเสื้อผ้า
เงิน
เห็น
มีด
หวี
เข็ม
กระต่ายชุดมะพร้าว
ขอเบ็ด
ลูกธนู
เครื่องทอผ้า
ควาย
ค้ำควา
กึ่งกำบิน
แมลงปอ
ลิบ

อังตู่

head

หัว

ดำคิง / จำคิง

hair

ผม

แมนี่

eye

ตา

นาคาง

nose

จมูก

แม่ปกป้อง

mouth

ปาก

น่าซึ้ง

ear

หู

นึ่งซี่

neck

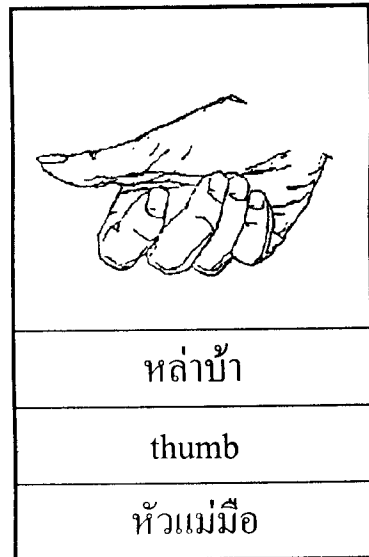
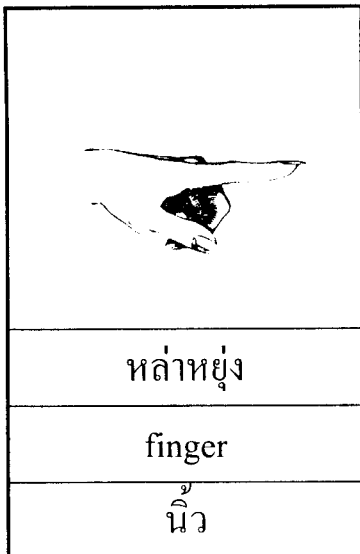
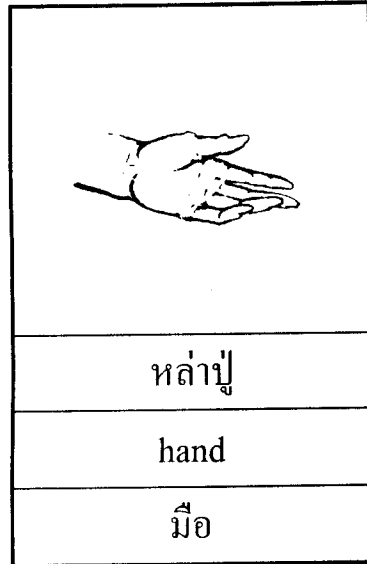
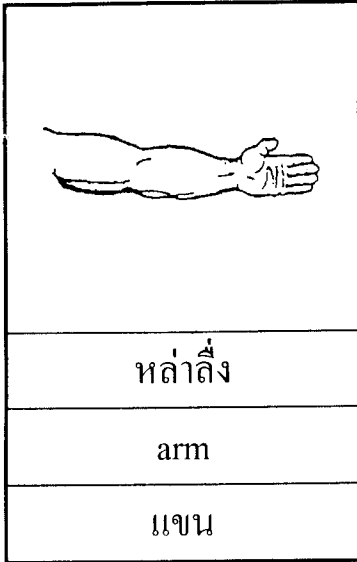
คอ

หล่าซึ้งต้อง

elbow

ข้อศอก

ป่องตูดอังก่อ

upper leg

ขาอ่อน

กาปู้งชื้อ

lower leg

น่อง

หล่าชื้อ

foot

เท้า

ป่าตู่

knee

หัวเข่า

ห่างจร่า

to eat

กินข้าว

ถางตั้ง

to drink

ดื่มน้ำ

ยู่

to sleep

นอนหลับ

อูง

to cry

ร้องไห้

ยิ้ม

to smile

ยิ้ม

อ่าน

to read

อ่าน

แต่มี

to write

เขียน

เจ้ร่า

to wash clothes

ซักเสื้อผ้า

ขำเลา

shirt / blouse

เสื้อ

ตั้งชรวง/คี่ชรวง

pants

กางเกง

ตั้งชรวงฉาผาสตอง

pockets

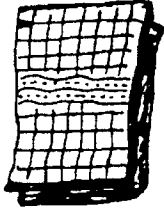
กระเป๋าเสื้อ

แพ่ลอง

shoulder bag

ย่าม

ตั้งกำ

sarong

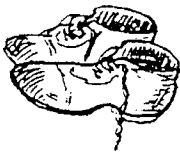
ผ้าถุง

ตั้งกำตั้งเหิง

skirt

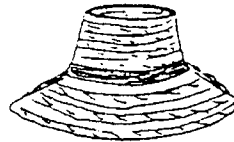
กระโปรง

แคบ

shoes

รองเท้า

ตั้งชรวง

hat

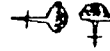
หมวก

เข็มขัด

belt

เข็มขัด

ต่างหู

earrings

ต่างหู

แหวน

ring

แหวน

กำไล

bracelet

กำไล

สายค้อ

necklace

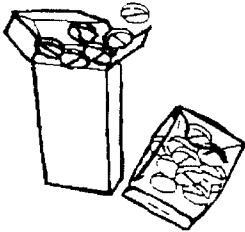
สายสร้อย

พล

money

เงิน

สื้อก่า

medicine

ยา

สื้อก่าซิดเชอ

injectable medicine

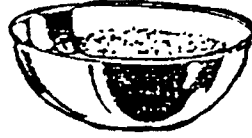
ยานิด

ห่าง

rice

ข้าว

จระเก็ง

dish to eat with rice

กับข้าว

นั้มปลา

fishsauce

น้ำปลา

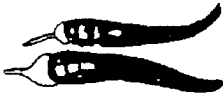

อังชรี

lard

น้ำมันหมู

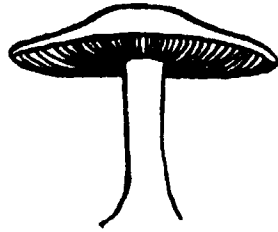

พริก

peppers

พริก

หมอง

mushroom

เห็ด

ถั่วดิน

peanut

ถั่วลิสง

ไอติม

ice cream

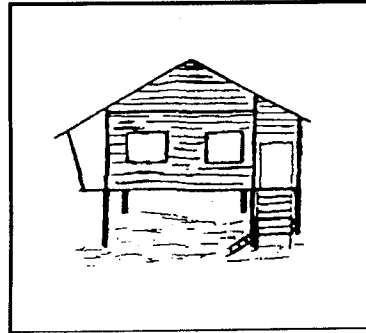
ไอศกรีม

ค็อง

village

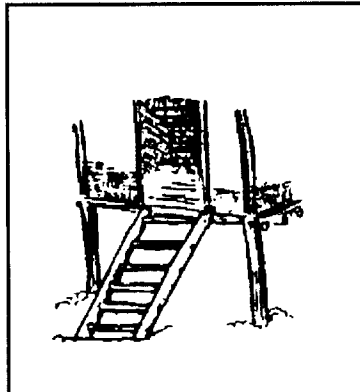
หมู่บ้าน

ยุม

house

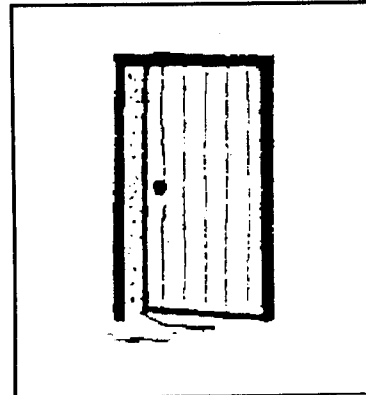
บ้าน

ตำปอง

stair

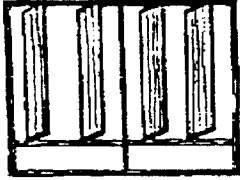
บันได

ลองก่อ

door

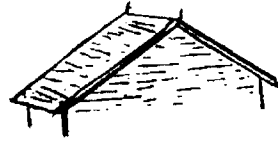
ประตู

ป๋อง

window

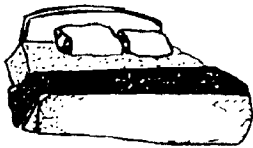
หน้าต่าง

ยวมมู่่ง

roof

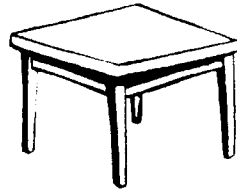
หลังคา

ยู่ป๋าม

bed

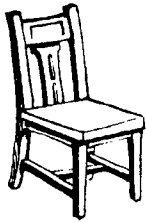
เตียงนอน

โต๊ะ

table

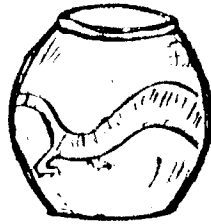
โต๊ะ

โต๊ะตั้งยา

chair

เก้าอี้

อุง

water jar

โองน้ำ

ตู้

cupboard

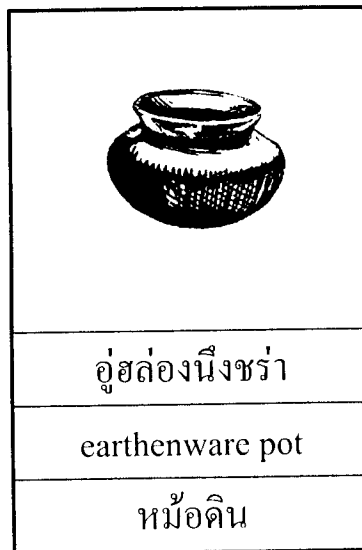
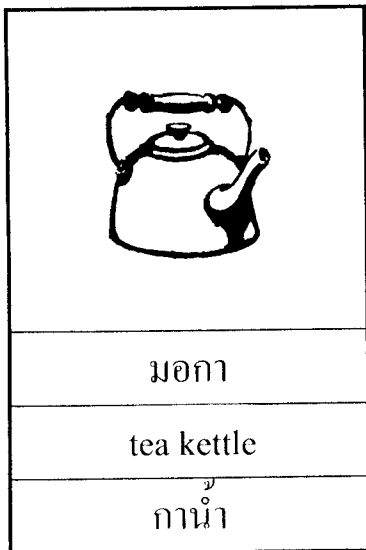
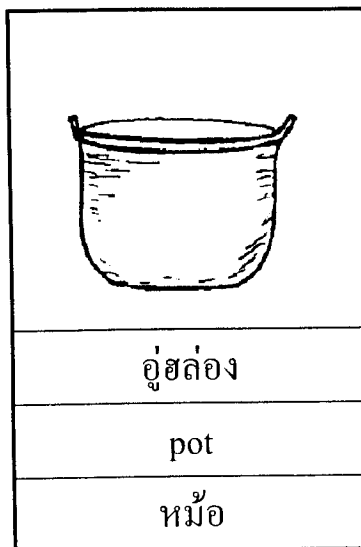
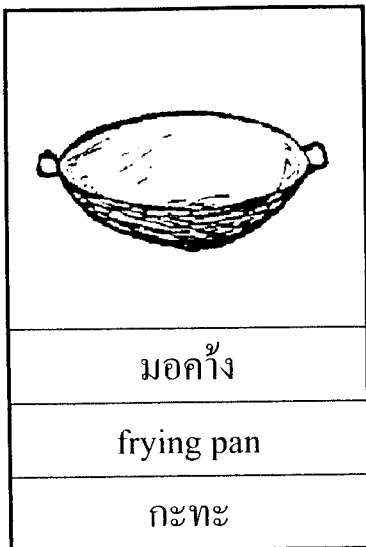
ตู้

ลอบาซามคือ

cooking hearth stones

เซิงกราน

น้ำโປ้

bucket

ถังน้ำ

ປ່າງ

bottle

ขวด

ຕົ້ວຍຂາມ

bowl

ชาม

ຈານແບນ

plate

จาน

เป้

basin

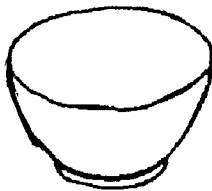
กะละมัง

ลางกอกแกว

drinking glass

แก้ว

ลอคค

cup

ถ้วย

ลางกอกอั้งหื้อ

mug

ถ้วยใบใหญ่

ก่อน

teaspoon

ช้อน

ก่อนปาก

tablespoon

ทัพพี

มีด

knife

มีด

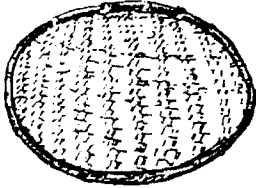

กอกขยา

back basket

ตะกร้า

กอกงาอู่จิ้งปอยา

silk worm raising tray

กระด้งเลี้ยงไหม

กอกงา

sifting tray

กระด้งฟัดข้าว

องฝา

tin can

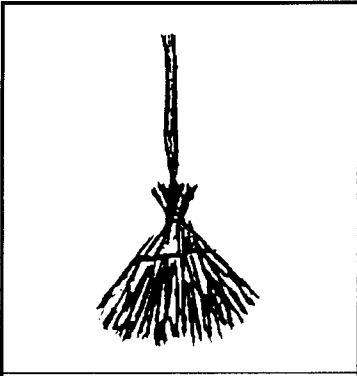
กระป๋อง

เตปู

mat

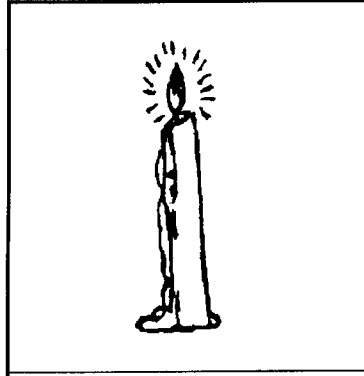
เสื่อ

ยู่กวาด

broom

ไม้กวาด

เทียนไข

candle

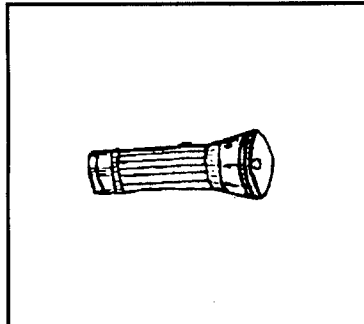
เทียน

ตะเกียง

lamp

ตะเกียง

กุ่มตะหรี

flashlight

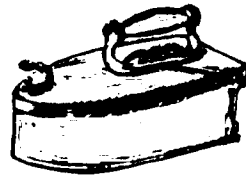
ไฟฉาย

จอบ

umbrella

ร่ม

เตารีด

iron

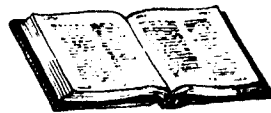
เตารีด

ตุ๊กย่า

comb

หวี

ป๊ाप

book

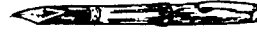
หนังสือ

ดินสอ

pencil

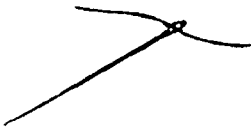
ดินสอ

ปากก้า

pen

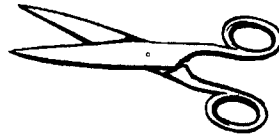
ปากก้า

กุงักย้าว

needle

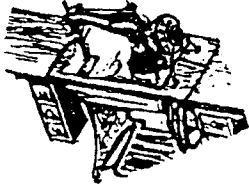
เจ้ม

ฮม้ย้าแซ่ม

scissors

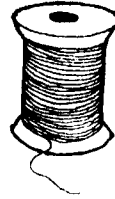
กรรไกร

จักรอังก่าอั้งตุ้มกู่เสื่อ

sewing machine

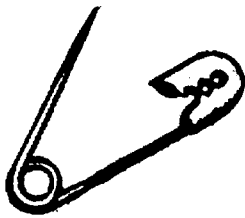
จักรเย็บผ้า

กึ่ง

thread

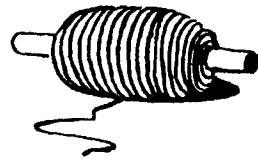
เส้นด้าย

กุงกี่ยวแนบ

safety pin

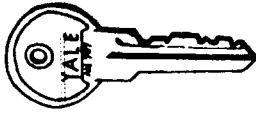
เข็มกลัด

กึ่ง

string

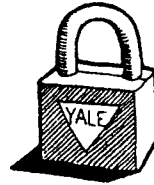
เส้นด้าย

ไ้ไขแฉ

key

ลูลูกกุญแฉ

ไ้ไขแฉอ้งบ่

padlock

แม่กุญแฉ

ไ้ไขแฉ

chain

โซ่

บ่จี้ด

matches

ไม่จี้ด

สบู่ก้อน

soap

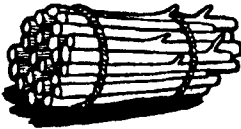
สบู่

สบู่ผง

washing powder

ผงซักฟอก

ปี้ถ่อ

firewood

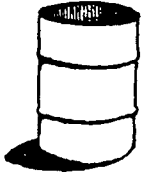
ฟืน

มะพร้าวขูดเซ่อ

coconut grater

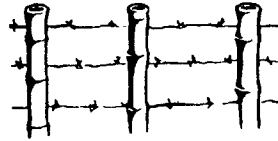
กระต่ายขูดมะพร้าว

กะถัง

barrel

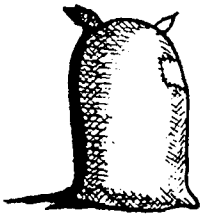
ถัง

กำท้อ

barbed wire fence

รั้วลวดหนาม

จรั้น

burlap bag

กระสอบ

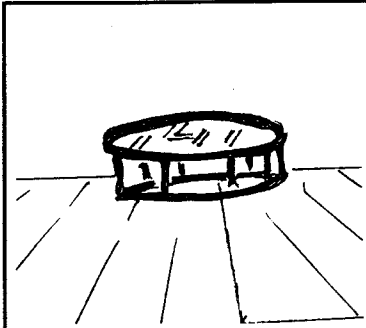

กอย้า

pipe

ก่ล้องสูบยา

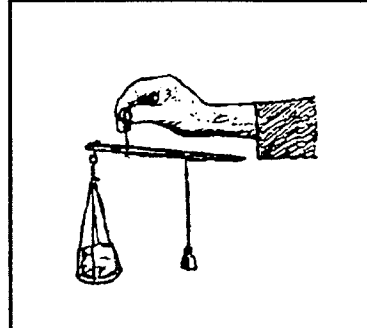

ห่างเพ็็น

small table

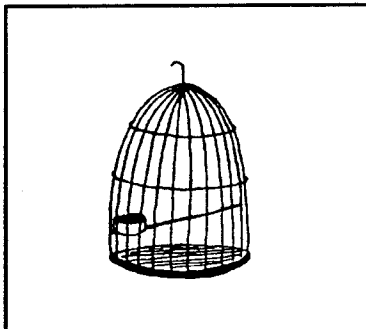
ขันโตก

จ่างปาน/จ่างผ่าน

scale

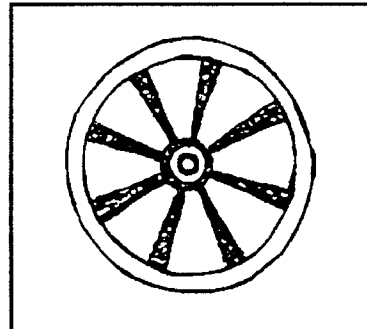
ตาชั่ง

ฮะย่าอั้งคู้ง

bird cage

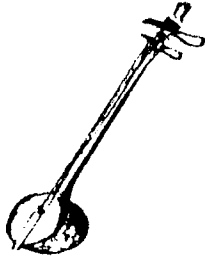
กรงนก

ลตโกง

wheel

ล้อ

ถอล้อ

Thai violin

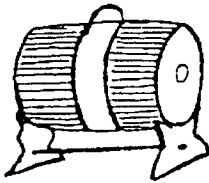
ซอ

แฉ่งแหล่ง

little cymbals

ฉิ่ง

ฆ้องม่านสองปราก

drum

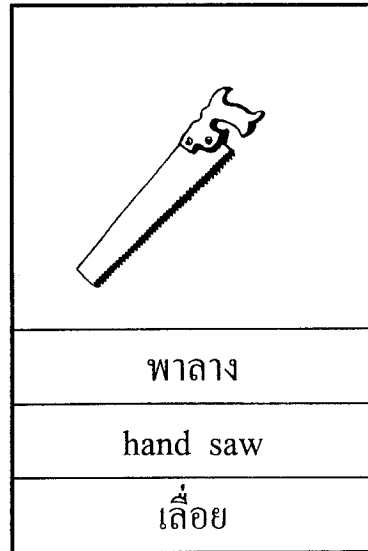
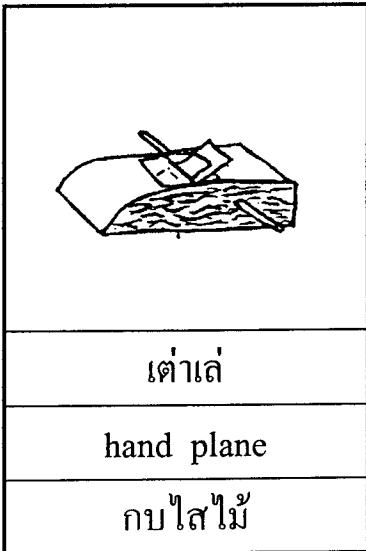
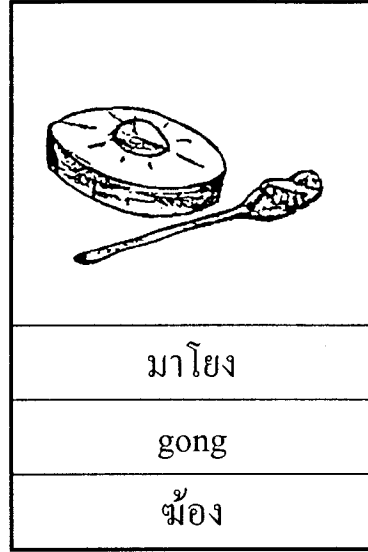
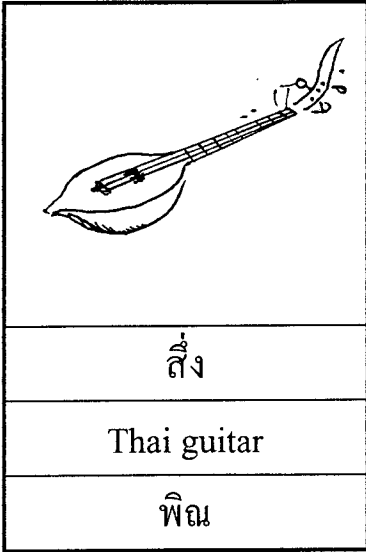
กลอง

ฆ้องม่าน

long drum

กลองยาว

ฮญางคอ

fishhook

ขอเบ็ด

คู้ต่า

hammer

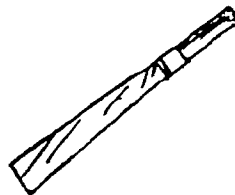
หมอน

เล็กโก้น

nail

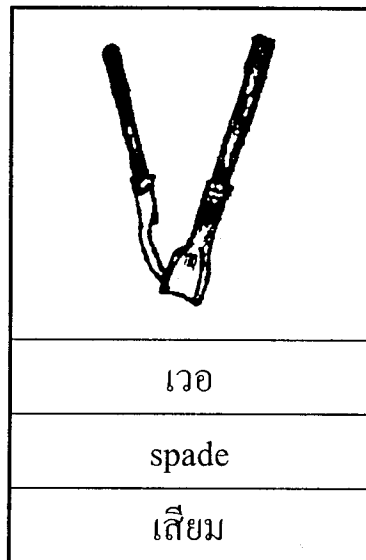
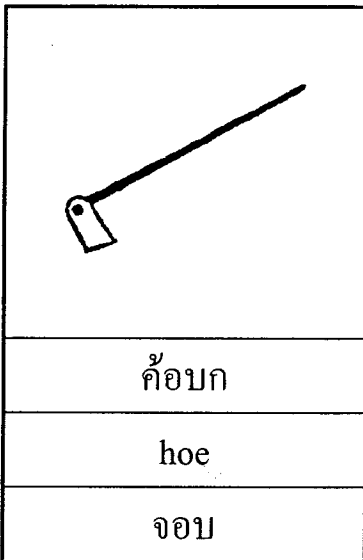
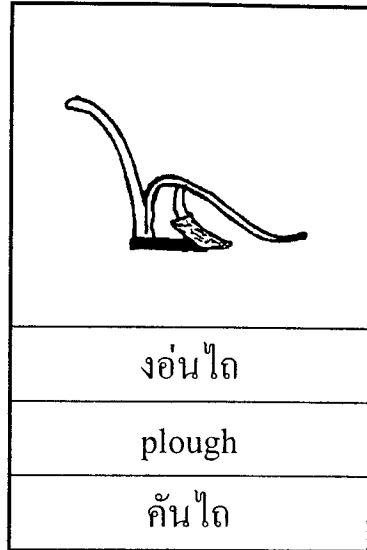
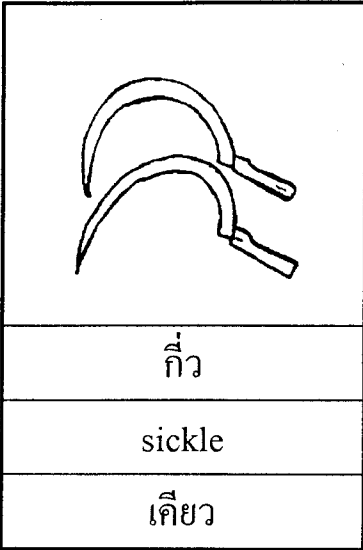
ตาปู

ฮมยาปะตุ

large knife

มีดใหญ่

เหล่ตื้อ

rope

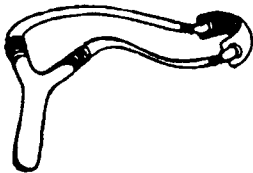
เชือก

มู่ย

axe

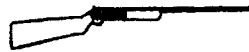
ขวาน

ตั้งตุ้หนู

slingshot

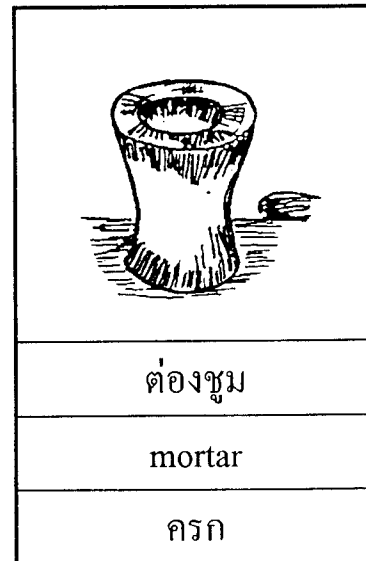
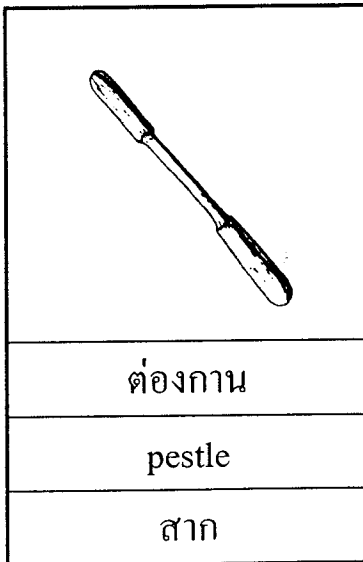
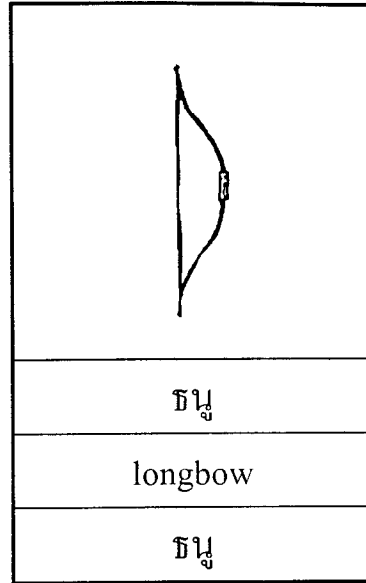
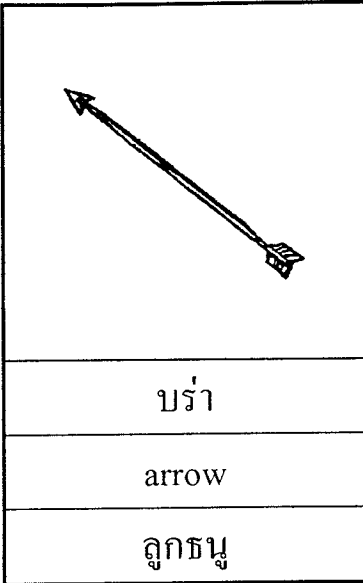
หนังสติก

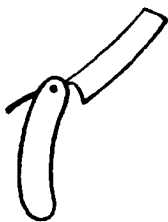

ตั้งนัด

gun

ปืน

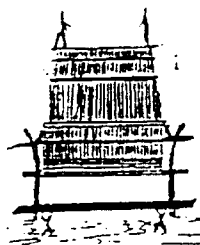

ฮมยาซุด

razor

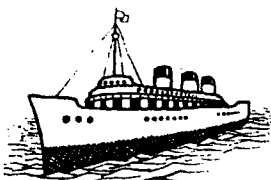
มีดโกน

นำกง้า

loom

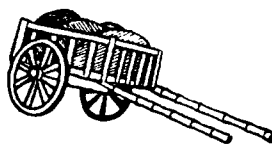
เครื่องทอผ้า

รอนังฮือ

ship

เรือ

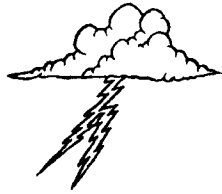

ลอบ

cart

เกวียน

มู่งบราบ

lightning

ฟ้าแลบ

พีสูง

rainbow

รุ้ง

มู่งนึ่ง

sun

พระอาทิตย์

อู่ชลา

moon

พระจันทร์

อู่ก้อ

star

ดาว

ฟ้า

cloud

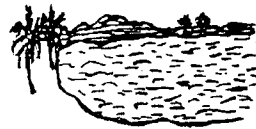
เมฆ

กองกยา/ตะแซ

mountain

ภูเขา

ด็องอ็องอั้งหือ

lake

ทะเลสาบ

ปี่ด้อ

fire

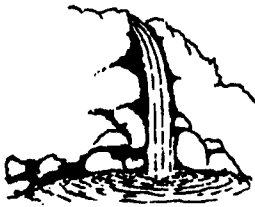
ไฟ

ปี่ข้าว

smoke

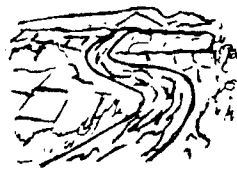
ควัน

ฉ่าง

waterfall

น้ำตก

लगभग/लगभग

river

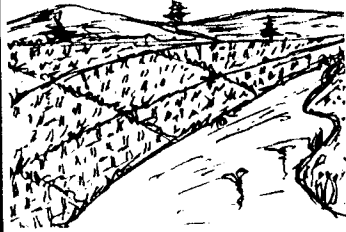
แม่น้ำ

ลอบา

rock

หิน

น้ำ

fields

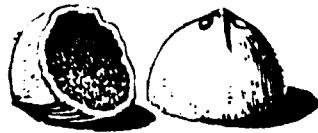
นา

มะพร้าวจริง

coconut palm

ต้นมะพร้าว

มะพร้าว

coconut

มะพร้าว

มะโกยสี่เป่าจริง

papaya tree

ต้นมะละกอ

มะโกยสี่เป่า

papaya

มะละกอ

หะสี่จริง

banana tree

ต้นกล้วย

หะสี่

banana

กล้วย

ฮาดู

banana blossom

หัวปลี

ไม้บง

bamboo

ต้นไผ่

ดอกช่อน

jasmine

ดอกมะลิ

แว่ย่า

flower

ดอกไม้

จริงจริงหล่างาม

branch

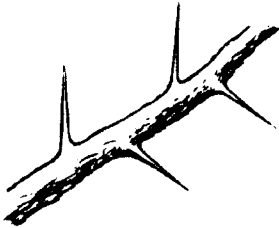
กิ่ง

ห้าผา

leaf

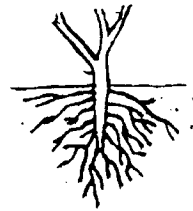
ใบไม้

จู่จู่

thorn

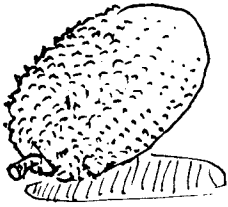
หนาม

ซริงเซ

roots

ราก

หมากหมี

jack fruit

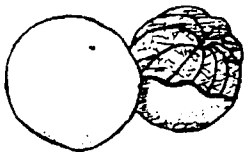
ขนุน

ป่าเตา

pineapple

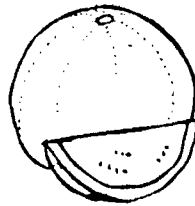
สับปะรด

จินมะเกรง

tangerine

ส้มจีน

แตงนาม

watermelon

แตงโม

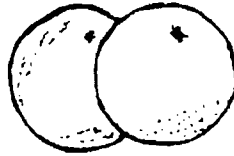

มะคาม

tamarind

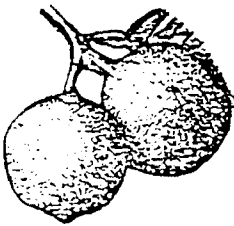
มะขาม

มะเกรง

orange

ส้ม

มะนาว

lime

มะนาว

หม่องหม่อง

mango

มะม่วง

หอมเทียม

garlic

กระเทียม

อึ้งหอมมะแดง

red onion

หอมแดง

มะเขือส้ม

tomato

มะเขือเทศ

ข้าวโพด

corn

ข้าวโพด

นุกโกง

long beans

ถั่วฝักยาว

ตั้งเกี้ยว

pumpkin squash

ฟักทอง

มันเกี้ยว

sweet potato

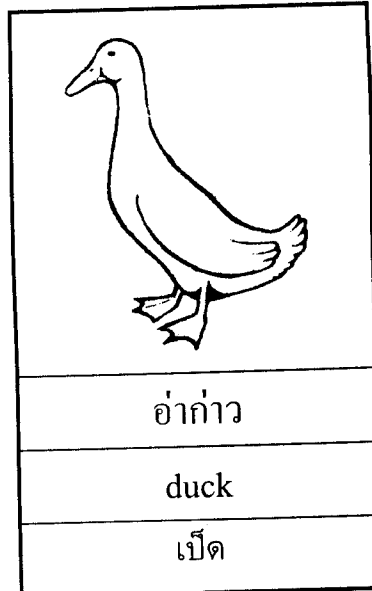
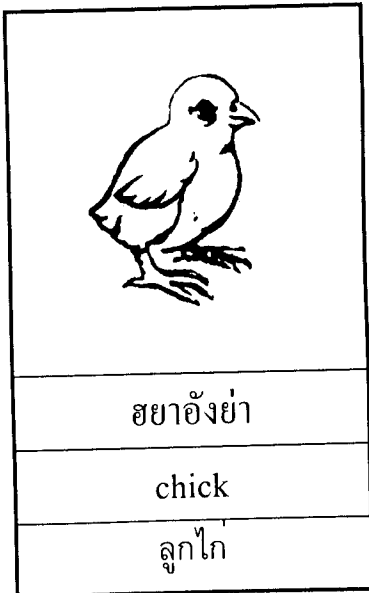
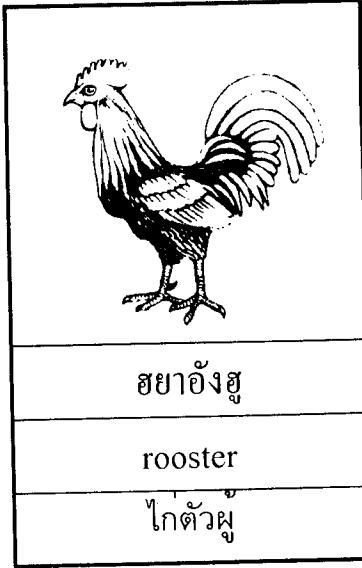
มันเทศ

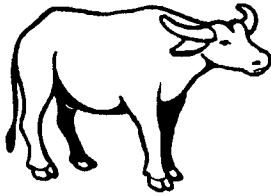

ป่องฉาว

sugar cane

ต้นอ้อย

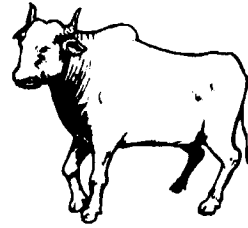

ป่องหนา

buffalo

ควาย

อำมมัง

cow

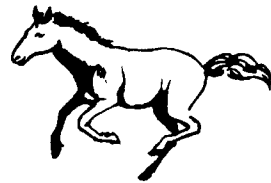
วัว

แพะ

goat

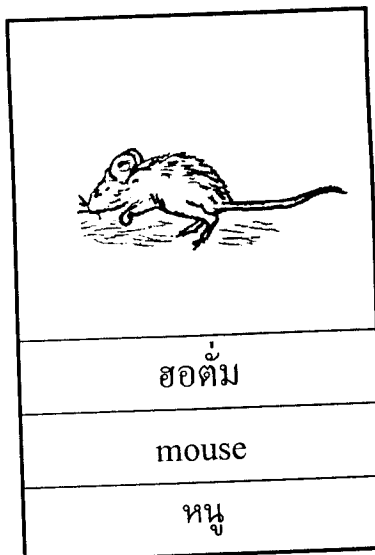
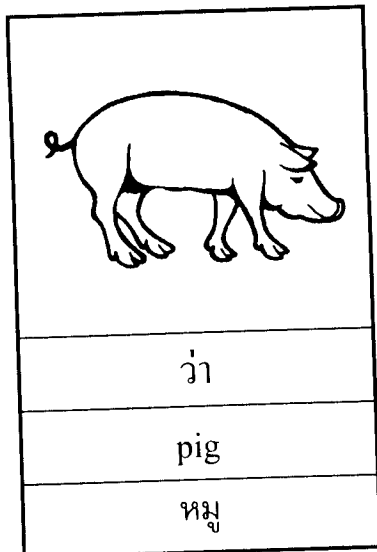
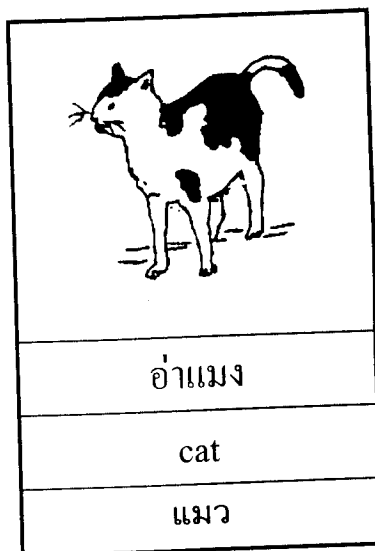
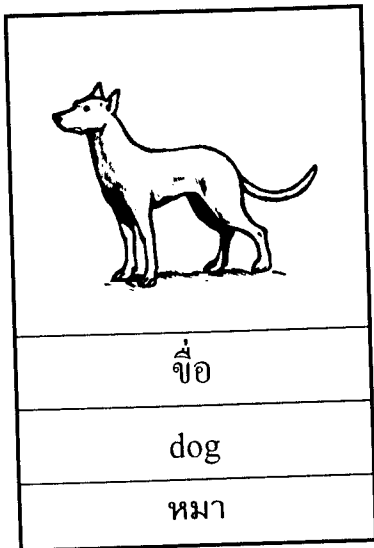
แพะ

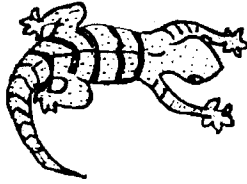

อำมม่ง

horse

ม้า

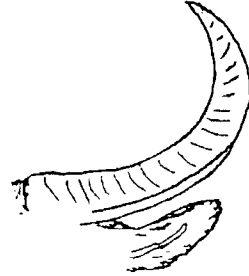

ตุ๊กต้อ

gecko

ตุ๊กแก

ป้องสนาอังกยาว

horn

เขาสัตว์

หมานจ่า

beak

จะงอยปาก

ต้องหัง

tail

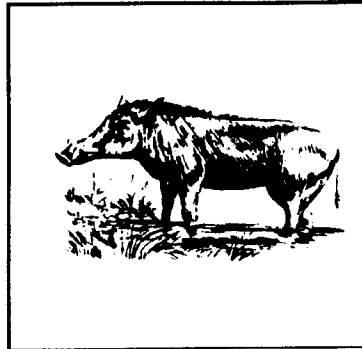
หาง

กาเซอ

monkey

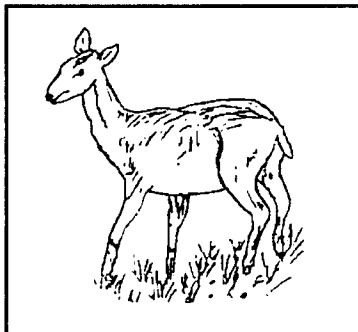
ลิง

ซร๋องก๋องว๋า

wild pig

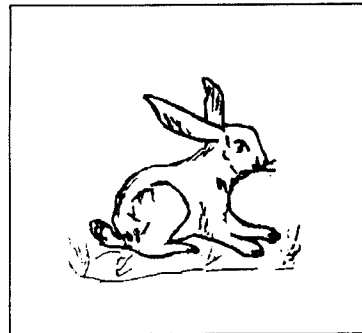
หมูป่า

ฮอป๋อง

deer

กั๋ง

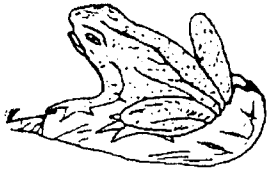

กาดาย

rabbit

กระต่าย

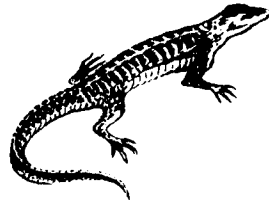

กบนา

frog

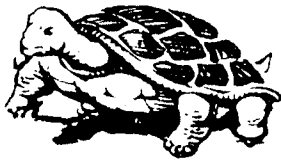
กบ

แล่น

monitor lizard

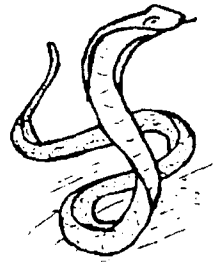
ตะกวด

อู๋หัง

turtle

เต่า

อื้อลาง

snake

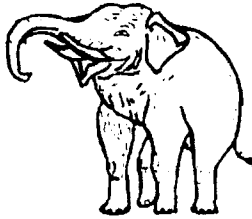
งู

จระเข้

crocodile

จระเข้

ฮยาบา

elephant

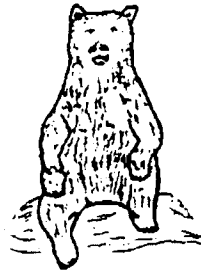
ช้าง

ชระล่า

tiger

เสือ

อาวาม

bear

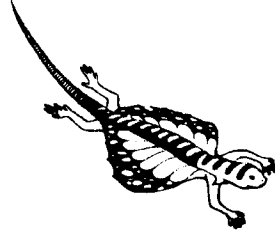
หมี

ต้องพ่่าว

bat

ค้างคาว

ข่าย่างอ้งปยาม

gliding lizard

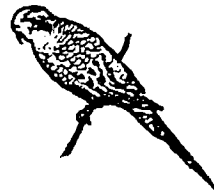
กิ้งก่าบิน

ก่อ่งกูป

owl

นกฮูก

ยาเซน

parrot

นกแก้ว

นางเงิ้ง

kingfisher

นกกินปลา

อาว่า

crow

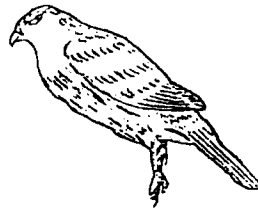
อีกา

ชะย๋อ้งป๋าม

nest

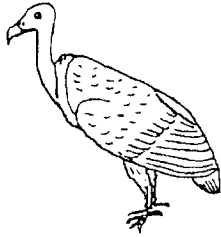
รังนก

จันบา

hawk

นกเหยี่ยว

เหยี่ยว

vulture

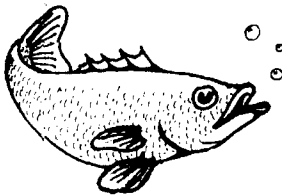
อีแร้ง

แกแคง

woodpecker

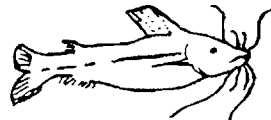
นกหัวขวาน

ล่องแต่

fish

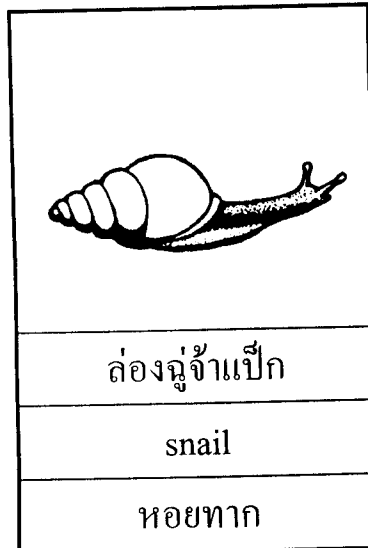
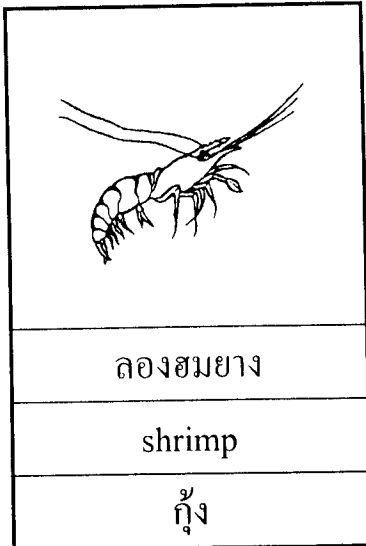
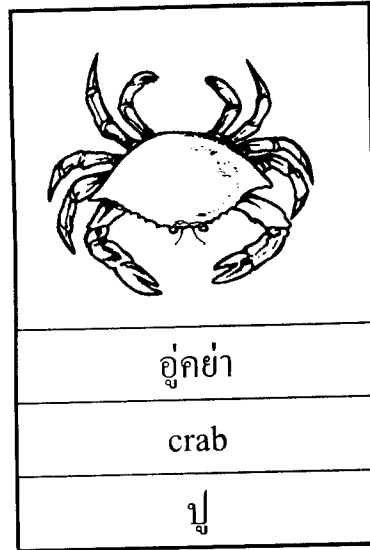
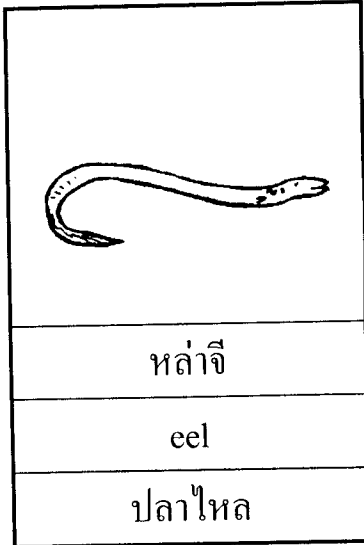
ปลา

ล่องแต่ปาดุก

catfish

ปลาตุก

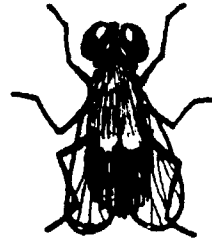

กิ้งก่าลาย

spider

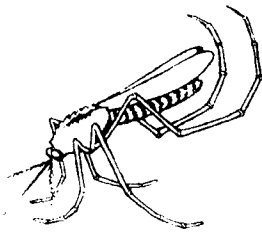
แมงมุม

แมงป้า

fly

แมลงวัน

แมงมอ

mosquito

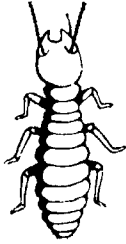
ยุง

มดง่าม

ant

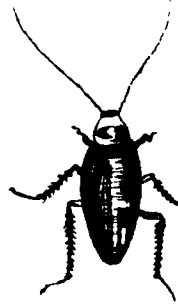
มด

อู๋เหื่อน

termite

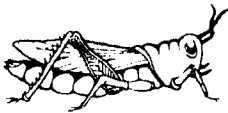
ปลวก

อูกยาลาบา

cockroach

แมลงสาบ

อู๋มไป

grasshopper

ตั๊กแตน

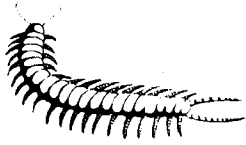

จิงโกงหม่าล่าง

praying mantis

ตั๊กแตนตำข้าว

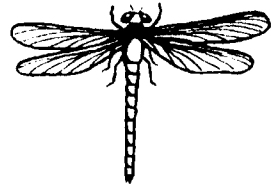

อุเชน

centipede

ตะขาบ

อู๋ร่ามต๋องแห่น

dragonfly

แมลงปอ

ป๋ย้าอั้งบา

bee

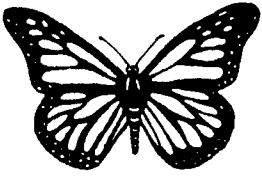
ผึ้ง

อู๋เจ่น

cicada

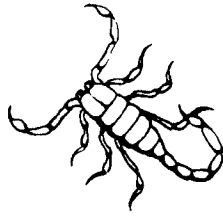
จ๊กจั่น

ตอลอ

butterfly

ผีเสื้อ

แมงป่อง

scorpion

แมลงป่อง

1

ฮอนึง

one

หนึ่ง

2

ซอลอง

two

สอง

3

แกชาม

three

สาม

4

แมงสี่

four

สี่

5

ปาฮา

five

ห้า

6

ไม้หก

six

หก

7

ซาเจด

seven

เจ็ด

8

รื่องแปด

eight

แปด

9

อังก้าว

nine

เก้า

10

ตื้อแฉร์

ten

สิบ